

Lokal kulturplan 2015 - 2018

**Fagersta kommun
Utbildnings- och fritidsnämnden**

1	Förord.....	3
1.1	Kulturplanens syfte och mål.....	4
1.2	Övergripande mål för kommunens kulturverksamheter.....	4
1.3	De nationella kulturpolitiska målen.....	4
2	Fagersta kommuns kulturliv.....	5
2.1	Turism.....	5
2.2	Bibliotek.....	5
2.3	Kulturskola.....	6
3	Särskilt prioriterade områden.....	6
3.1	Läsfrämjande.....	7
3.2	Barn och Unga.....	7
3.3	Mångfald, integration och tillgänglighet.....	8
4	Kommunens kulturskapare och kulturbärare i samverkan.....	8
4.1	Allmänskultur.....	8
4.2	Folkhälsa.....	9
4.3	Kulturarv.....	9
4.4	Regional biblioteksamverkan.....	10
4.5	Regional kulturskola.....	10
5	Mötesplatser och tillgänglighet.....	11
6	Attraktion och tillväxt.....	11
7	Mål- och styrdokument.....	12
8	Kommunens övergripande mål.....	12
9	Fagersta kommuns strategi för jämställd kommun år 2025.....	12
10	Fagersta kommuns värdegrund STAR.....	12
11	Bilaga: Handlingsplan.....	13

Hand i hand

Kultur har betydelse för alla människor inom alla samhällsområden och är därför en kommunövergripande strategisk fråga. Grunden är kulturens egenvärde.

Utöver detta bidrar kulturen till att skapa livskvalitet, upplevelser, oväntade möten, livslångt lärande och insikt. Genom kulturell delaktighet ökar möjligheten till inflytande i samhället och medverkar till gemenskap och ökad förståelse för varandra.

Min förhoppning och absoluta övertygelse är att vi med utgångspunkt i den lokala kulturplanen som riktmärke, tillsammans bidrar till ett spännande, variationsrikt och mångkulturellt Fagersta, där vi tydliggör vikten av att bjuda in varandra och alla andra till en kulturkommun som präglas av såväl livs-tid som livs-kraft!

Väl mött i vimlet i kommunens Kulturkvarter!

Lena Sundholm
Kultur- och fritidschef
Fagersta kommun

1:1 Planens syfte och mål

Kulturplanen ska utgöra ett strategiskt dokument för kommunens viljeinriktning och ambition i det fortsatta arbetet med de kulturpolitiska frågorna. Vidare ska kulturplanen vara ett stöd för att också långsiktigt säkerställa allas rätt till ett varierat utbud av kulturaktiviteter, möjligheter till stimulans, gemenskap och kulturell delaktighet.

1:2 Övergripande mål för kommunens kulturverksamheter

- Bedriva och vidareutveckla kärnverksamheterna turism, bibliotek och kulturskola
- Möjliggöra livslångt lärande
- Prioritera och synliggöra ungas kultur
- Erbjud trygga besöksmål och mötesplatser
- Verka för god samverkan internt, externt, lokalt, regionalt och nationellt
- Initiera utvecklingsprojekt inom kulturområdet
- Systematiskt arbeta med mångkultur- integrations- och jämställdhetsperspektiv
- Stötta och gynna fortsatt nära kontakter med föreningsliv, regionala kulturverksamheter och civilsamhället

1:3 De nationella kulturpolitiska målen

Enligt riksdagsbeslut är inriktningen av den nya kulturpolitiken:

”Kulturen skall vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling.”

För att uppnå målen ska kulturpolitiken

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor
- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse
- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas
- främja internationellt utbyte och samverkan
- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur

2 Fagersta kommuns kulturliv Turism, Bibliotek, Kulturskola

2:1 Turism

Turism är föränderlig. Det sätt vi uppfattar en geografisk plats sammanflätas med vår kulturella identitet, våra värderingar, traditioner och sociala nätverk.

Turismverksamheten har till uppgift att marknadsföra hela Fagerstas utbud med inriktning på kulturturism. Kulturella värden lyfts fram och görs så synliga och attraktiva som möjligt för besökare.

Mål:

- Professionellt ge kvalitativ information om Fagersta kommuns turistiska utbud
- Medverka till att människor ges möjlighet att ta del av, använda och lära sig om kommunens besöksmål
- Vidareutveckla kommunens besöksmål med fokus på upplevelser och aktiviteter
- Samverka med kanalkommunerna avseende marknadsföring

2:2 Bibliotek

Biblioteket ska vara en plats där människor i olika åldrar, från olika kulturer och med olika bakgrund kan mötas och ta del av litteratur, berättelser och program, för att roas, få ny kunskap och ett ökat välmående. Biblioteket ska genom sin verksamhet bidra till ett demokratiskt samhälle där tillit, respekt och medmänsklighet står i fokus. I den nya bibliotekslagen betonas användarperspektivet och hänsynstagande till prioriterade grupper: personer med funktionsnedsättning, nationella minoriteter, personer som har annat modersmål än svenska och barn och unga.

På biblioteket skall litteratur, programutbud och arrangemang visa den rikedom av mångfald som finns i samhället och genom samarbete med olika grupper och organisationer, bidra till att bredda det kulturella perspektivet.

Mål:

- Tillgängliggöra information i olika former för ett livslångt lärande
- Minska det digitala utanförskapet
- Erbjuda litteratur för förströelse och bildning

Hänvisas till den lokala folkbiblioteksplanen 2015-2018

2:3 Kulturskola

Kulturskolan erbjuder ämneskurser för barn och unga med musiklektion, sång- och instrumentalundervisning, dansverkstad, konst och bild. Vuxna erbjuds undervisning i mån av plats. Vidare sker undervisning genom Kulturskolan i klassorkester i grundskolans år 3.

Genom verksamheten bjuds eleverna tillfälle att konserter, forma utställningar och delta vid uppvisningar av olika slag.

Kulturskolans lärare och elever medverkar vid olika kulturevenemang såväl lokalt som regionalt.

Mål:

- Barn och ungdomar ska ha möjlighet att utveckla sina kulturella intressen och ges största möjliga upplevelse
- Undervisning ska erbjudas på elevens nivå med en individuellt anpassad progression
- Kulturskolan ska utgöra en trygg mötesplats och en kulturellt bred arena för alla barn och ungdomar i Kulturskolans verksamheter
- Kulturskolan ska verka för att undervisningen i musik, bild och dans erbjuds utifrån ett vidgat kulturellt perspektiv som ska återspeglas i konserter, arrangemang och samarbetsprojekt.

3 Särskilt prioriterade områden

Fagersta kommun prioriterar följande i kulturplanen:

- **Läsfrämjande**
- **Barn och Unga**
- **Mångfald, integration och tillgänglighet**

Mål:

Hänvisas till den lokala folkbiblioteksplanen 2015-2018

3:1 Läsfrämjande

Betydelsen av läsförståelse kan knappast överskattas. Läsförståelse ingår som en viktig komponent i språklig förmåga generellt och är grundläggande för att både uttrycka sig själv och förstå andras tankar, att reflektera, förstå samband, dra slutsatser och argumentera. Språklig förmåga är också av stor betydelse för att kunna se olika perspektiv, leva sig in i olika människors situation och kunna uttrycka empati. För samhället är tillgången till information på ett språk som var och en förstår, ytterst en demokratifråga. I det perspektivet får frågan om allas möjlighet att utveckla en god läsförmåga och tillgången till ett rikt utbud av kvalitetslitteratur en väsentlig tyngd. Att stärka barn och ungas läsförmåga och läslust är därför av särskild vikt.

Mål:

Hänvisas till den lokala folkbiblioteksplanen 2015-2018

3:2 Barn och Unga

Ungas kulturvanor förändras. De kulturområden som räknas upp i de nationella kulturmålen omfattar oftast den traditionella kulturen och det saknas nya kulturyttringar och subkulturer som utvecklas, främst inom ungdomskulturen.

Ett mer gränsöverskridande arbetssätt mellan olika kulturformer ökar, men det kommer att ta tid innan kulturens genrebegrepp omformuleras. Unga vill också vara mer delaktiga och medskapande. Tekniken har också gjort det möjligt att med enkla medel göra sina egna musikinspelningar, samlingar, digitala skrivningar eller filmer.

Våra befintliga strukturer inom föreningslivet och med långsamma ansökningsprocesser för bidragsgivning tilltalar inte alla unga. De lever, umgås och organiserar sig på ett nytt sätt, via tillfälliga nätverk och sociala medier mer globalt än tidigare och framför allt, snabbt. Det är en utmaning för samhället att anpassa sig till detta.

Ungdomars kultur uppträder ofta i icke-traditionella former som kan vara svåra att upptäcka och som snabbt förändras. Många unga vill mötas och skapa, förändra och ifrågasätta och en modern kulturpolitik har behov av ungdomars initiativ, åsikter och kunskap.

Mål:

- Särskild uppmärksamhet ska ägnas barn och unga
- Kulturavdelningens verksamheter ska stödja och främja ungas kultur genom att tillvarata ungdomarnas egen kraft, lust, idériakedom och kreativitet
- Ungdomars kultur och dess uttryck ska ges utrymme i form av riktade projekt, samarbeten och programutbud
- Samtliga barn och ungdomar ska erbjudas minst ett kulturprogram per år och åldersgrupp

- Projektmedel, en ”fri pott”, ska finnas inom såväl allmänskultur och kulturskola som bibliotek för att finansiera och tillvara ungdomars egna idéer och aktiviteter. Det ska vara kort beslutstid mellan idé och genomförande
- Läsfrämjande arbete för barn och unga

Hänvisas till den lokala folkbiblioteksplanen 2015-2018

3:3 Mångfald, integration och tillgänglighet

Genom kulturell mångfald nås nya besöksgrupper och deltagare. Olika kulturella bakgrunder och uttrycksformer medverkar till förutsättningar för nytt skapande och ny kvalitet. Mångfalden ska inkludera ett vidgat och mer tolerant kulturbegrepp, vilket skapar en kulturell smältdegel som vitaliserar och berikar kulturlivet.

Inom såväl allmänskultur som bibliotek och kulturskola skall programutbud, projekt och arrangemang visa den rikedom av olika kulturella uttryck som finns i samhället och genom brett samarbete med olika grupper, artister och organisationer bidra till att bredda det kulturella perspektivet.

Mål:

- Tillgodose ett varierat programutbud och prioritera variation före likriktning
- Publiken ska spegla ett brett perspektiv av mångfald
- Hemsidor ska vara lättillgängliga och användarvänliga
- Kulturverksamheterna ska fungera som trygga och inkluderande mötesplatser
- Medverka till visningsresor för nyinflyttade i samverkan med Finskt förvaltningsområde

Hänvisas till den lokala folkbiblioteksplanen 2015-2018

4 Kommunens kulturskapare och kulturbärare i samverkan

4:1 Allmänskultur

Många är bidragande till kommunens utbud av kultur. Föreningslivets arrangörer bidrar med ett rikt utbud av teater, konst, musik och filmvisning. Andra föreningar erbjuder gemenskap och möjlighet till aktivt deltagande i form av bland annat dans, körsång och amatörteater. Inom hembygdsrörelsen och byalag återfinns ett starkt engagemang för bygdens historia och bevarande av densamma. Studieförbund medverkar till kunskap med rik variation av studiecirkelar, kurser och föreläsningar.

Mål:

- Medverka till fortsatt nära och täta kontakter med föreningsliv, studieförbund och organisationer för att kulturlivet i kommunen ska fortleva och utvecklas
- Främja förenings- och kulturlivet i stort genom samverkan och gemensamma arrangemang
- Bjuda in till regelbundna möten med föreningslivet för nära och ömsesidig kommunikation
- Fortsatt stödja lokala kulturyttringar utanför centralorten för att gynna bygdens gemenskap och utveckling

4:2 Folkhälsa

Kultur spelar en avgörande roll för att främja ökad livskvalitet och god hälsa. I den nya folkhälsopolitiken ges en tydlig betoning på kulturens betydelse för att stärka individens förmågor. Kulturverksamhet kan bidra till att stärka folkhälsan och därigenom ett bra liv. Genom att stärka kulturen som berör, inspirerar, engagerar och berikar, stärker vi också individen och investerar därmed i god hälsa i positiv livsmiljö.

Mål:

- Fagersta kommun ska stimulera barn, ungdomar och vuxna till en meningsfull fritid och därigenom medverka till god hälsa
- Enskilda initiativ till fritidsaktiviteter av barn, unga och vuxna ska tas tillvara och stödjas
- Förutsättningar för kulturupplevelser och eget skapande för alla åldrar ska främjas

4:3 Kulturarv

Inom kommunen finns ett rikt kulturarv. Ett samspel mellan kommunen och de ideella krafterna medverkar till att kommunens kulturhistoria och kulturarv i form av platser, byggnader och föremål fortsatt vårdas, bevaras, används och utvecklas.

Mål:

- Stärka Fagersta kommuns kulturhistoriska identitet
- Möjliggöra fortsatt samverkan mellan kommunen och hembygdsföreningar, byalag och övriga ideella krafter för att bevara och synliggöra kulturarv och lokal historia
- Stärka samverkan med Ekomuseum Bergslagen

4:4 Regional Bibliotekssamverkan

Det är av stor vikt att biblioteket i Fagersta samarbetar med övriga bibliotek i länet för att nå regional utveckling. I detta sammanhang är den regionala biblioteksplanen samt den regionala kulturplanen för Västmanland av stor vikt. Ett regionalt samarbete för biblioteksverksamheten ger goda förutsättningar för bättre service, effektivare resurs, snabbare teknikutveckling och höjd kompetensnivå. Regional biblioteksverksamhet ska utveckla samarbetet mellan kommunernas folkbiblioteksverksamhet i länet i samspel med civilsamhället, det lokala kulturlivet och regionala kulturverksamheter. Andra samverkansaktörer i länet är regionala kulturverksamheter samt studieförbund.

Mål:

- Samverka med föreningsliv, regionala kulturverksamheter och civilsamhället
Hänvisas till den lokala och regionala biblioteksplanen 2015-2018

4:5 Regional Kulturskola

I samverkan med de flesta kommuner i länet, har för första gången i Sverige en regional kulturskola startats. Den regionala kulturskolan är ett 4-årigt projekt 2015-2018 som finansieras med kommunala medel från samtliga medverkande kommuner samt med regionalt stöd. En särskild tjänst på 50 % som kulturutvecklare för musik- och kulturskolorna i länet har inrättats och ligger organisatoriskt under Västerås Kulturskola. Uppdraget för tjänsten som utvecklingsledare är att, i samverkan med konsulenterna på Västmanlandsmusiken och Västmanlands teater, landstingets kulturutvecklare samt länets musik- och kulturskolor, arbeta mot de mål som är uppsatta för den regionala kulturskolan i Västmanlands län.

Mål:

- Öka samverkan mellan musik- och kulturskolorna för att bättre uppnå brukarnas krav och förväntningar
- Gemensamt stärka bland annat bild, dans, teater, drama, foto, film, litteratur, berättande och musik som uttrycksformer för barn och unga
- Verka för att musik- och kulturskolorna i regionen behåller och stärker kompetensen hos lärarna och övrig personal
- Lyfta musik- och kulturskolans roll som samhälls- och demokratibyggare
- Optimera resurserna för den enskilda musik- och kulturskolan

4:5 Kulturarv Västmanland

Webportalen Kulturarv Västmanland är ett samarbetsprojekt mellan landstinget och länets kommuner tillsammans med arkiv, bibliotek och muséer.

Mål:

- Främja att ett levande kulturarv bevaras, används och utvecklas

5 Mötesplatser och tillgänglighet

Betydelsen av mötesplatser som sociala plattformar för gemenskap och livslångt lärande är stor. Medborgare ska kunna träffas för att umgås och utbyta erfarenheter, där förutsättningar för kulturupplevelser för alla åldrar är god och tillgänglig.

Flera av verksamheterna i kommunen bedrivs i icke verksamhetsanpassade lokaler, med viss begränsning som följd. Fagersta kommun behöver fatta beslut i viktiga vägval om att stärka och tillgängliggöra befintliga byggnader och/eller tillskapa verksamhetsanpassade lokaler med en mångfald av kulturella verksamheter samlade.

Mål:

- Stärka kulturens betydelse och människors förutsättningar till eget skapande och kulturupplevelser genom att erbjuda tillgänglighetsanpassade lokaler med kulturens bästa i fokus
- Samtliga kulturverksamheter ska utvecklas som prioriterade och inkluderande kultur- och mötesplatser

Hänvisas till den lokala folkbiblioteksplanen 2015-2018

6 Attraktion och tillväxt

Kulturen skall vara en drivkraft i samhällsutvecklingen genom att bidra och stimulera till kulturell mångfald.

Mål:

- Öka kommuninvånarnas kulturupplevelser genom att möjliggöra deltagande i ett rikt kulturliv
- Medverka till nyfikenhet och kunskapsörst kring våra besöksmål och ortens historia och på så sätt locka till besök samt öka Fagersta kommuns attraktivitet
- Medverka till eget lärande kring ortens lokala historia

Hänvisas till den lokala folkbiblioteksplanen 2015-2018

7 Mål- och styrdokument

På internationell, nationell och regional nivå finns ett antal dokument som också ligger till grund för kommunens kulturarbete, bland annat:

- Fagersta kommuns styrdokument
- FN:s konvention om barns rättigheter samt konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning
- EU:s åtta nyckelkompetenser för ett livslångt lärande
- Bibliotekslagen
- IFLA:s och Unescos biblioteksmanifest
- Regional biblioteksplan 2015-2018 i Västmanlands län
- Lokal biblioteksplan 2015-2018
- Proposition Läsa för livet (prop. 2009/10:03)
- Kulturminneslagen
- Skollagen (2010:800)
- Miljöbalken
- Plan- och bygglagen
- Strategi för Svensk besöksnäring
- RUP, Västmanlands läns regionala utvecklingsprogram
- Affärsutvecklingsprocessen (VKL)

8 Kommunens övergripande mål

Målbild Fagersta. Antagen av kommunfullmäktige 2012-08-28 § 80
I Fagersta är det lätt att leva. Kommunen präglas av trygghet, samverkan och framtidstro. Det är nära till naturen och kulturen.

9 Fagersta kommuns strategi för jämställd kommun -25

Antagen av kommunfullmäktige 2013-03-26, § 4
Fagersta kommuns målbild är att kommunen ska vara en utvecklande och trygg miljö som ger kvinnor och män, flickor och pojkar möjlighet att vara aktiva och växande i gemenskap. Kommunen arbetar målmedvetet för en positiv befolkningsutveckling genom ökad inflyttning

10 Fagersta kommuns värdegrund

Antagen av kommunfullmäktige 2011-02-22, § 3.
Gemensamma värderingar ökar tydligheten och hjälper oss att fatta beslut i vardagen. Den tydliggör även vilket förhållningssätt som råder inom och mellan kommunens verksamheter.
Ett aktivt arbete med värdegrunden skapar arbetsplatser där människor trivs och utvecklas.

STAR

Fagersta kommuns värdegrund fastslår våra gemensamma värderingar. Värdegrunden sammanfattas med fyra värdeord:

- **S**amarbete
- **T**rygghet
- **A**nsvar
- **R**espekt

Mål: Värdegrunden ska vara väl känd, förankrad och göra avtryck i verksamheten.

Handlingsplan för utbildnings- och fritidsnämndens verksamheter

Turism och Kultur

2015-2018

Avsnitt i kulturplan/ Verksamhet	Mål	Aktivitet	Kommunens Övergripande mål
Kulturplan 2:1 Turism	Professionellt ge kvalitativ information om Fagersta kommuns turistiska utbud	Turismverksamheten ska prioritera personal med adekvat utbildning och erfarenhet av besöksnäringen	2, 6
	Medverka till att människor ges möjlighet att ta del av, använda och lära sig om kommunens besöksmål	Att vid efterfrågan av turistinformation på främmande språk som ännu inte tagits fram, ska minst ett nytt språk prioriteras	4, 6, 7
	Vidareutveckla kommunens besöksmål med fokus på upplevelser	Delta i VKL's forum för utveckling av turismen. Minst 1/3 av dessa tillfällen ska prioriteras	2, 6
	Samverka med kanalkommunerna avseende marknadsföring	Delta i samverkansgrupp vid minst 2/3 av tillfällen per verksamhetsår	2,6, 7, 8, 9
Kulturplan 2:2 Bibliotek	Tillgängliggöra information i olika former för ett livslångt lärande	Utföra relevanta inköp och vara lyhörd för kundernas önskemål. Presentationen ska väcka nyfikenhet och läslust. Under en 4 års period ska 80 % av mediebeståndet vara utlånat	4, 5, 7, 9
	Erbjuda litteratur för förströelse och bildning	Erbjuda ett brett utbud av medier för läslust och eget lärande. Tillämpa nya metoder i användandet av ny teknik i det läsfrämjande arbetet i samarbete med regionala kulturverksamheter	4, 6, 7, 9
Kulturplan 2:3 Kulturskola	Barn och ungdomar ska ha möjlighet att utveckla sina kulturella intressen	Kulturskolans prioriteringar	4, 5, 6, 7, 9

	och ges största möjliga upplevelse		
	Undervisning ska erbjudas på elevens nivå med en individuellt anpassad progression	Kulturskolans prioriteringar	4, 5, 6, 7, 9
	Kulturskolan ska utgöra en trygg mötesplats och en kulturellt bred arena för alla barn och ungdomar i Kulturskolans verksamheter	Använda STAR som ledstjärna för allt kollegialt- och elev-arbete	4, 5, 6, 7, 9
	Kulturskolan ska verka för att undervisningen i musik, bild och dans erbjuds utifrån ett vidgat kulturellt perspektiv som ska återspeglas i konserter, arrangemang och samarbetsprojekt	Införa prioriteringar vid antagning av nyanmälda elever för att snabbare öka andelen elever med annan etnisk bakgrund	4, 5, 6, 7, 9
Kulturplan 3	Läsfrämjande		
Särskilt prioriterade områden	Barn och Unga Mångfald, Integration och Tillgänglighet		
Kulturplan 3:1	Hänvisas till den lokala folkbiblioteksplanen 2015-2018	Hänvisas till den lokala folkbiblioteksplanen 2015-2018	2, 4, 5, 6, 7, 9
Kulturplan 3:2	Särskild uppmärksamhet ska ägnas barn och unga	Arrangera och samordna ett allsidigt utbud av kulturaktiviteter för barn och ungdomar från förskola till grundskolan	4, 5, 6, 9
	Kulturavdelningens verksamheter ska stödja och främja ungas kultur genom att tillvarata ungdomarnas egen kraft, lust, idérikedom och kreativitet	Särskilt vald filmgrupp arrangerar skolbio och stimulerar eleverna till eget filmskapande	4, 5, 6, 9
	Ungdomars kultur och dess uttryck ska ges utrymme i form av riktade	Vara välorienterad i kulturutbudet och låta barn och ungdomar medverka till	4, 5, 6, 7, 9

	projekt, samarbeten och programutbud	verksamhetsinnehåll genom barn- och ungdomskulturgruppen	
	Samtliga barn och ungdomar ska erbjudas minst ett kulturprogram per år och åldersgrupp	Genom barn- och ungdomskulturgruppen erbjuda varje elev i grundskolan ett musikprogram, ett författarbesök, ett teaterprogram per stadium. Barn i förskolan 2-4 år samt 5-6 år erbjuds varsitt kulturprogram	4, 5, 6, 7, 9
	Projektmedel, en ”fri pott”, ska finnas inom såväl allmänkultur och kulturskola som bibliotek för att finansiera och tillvara ungdomars egna idéer och aktiviteter. Det ska vara kort beslutstid mellan idé och genomförande	Avsatta medel i budget med delegation till samtliga chefer inom respektive kulturverksamhet	4, 5, 6, 7, 9
	Hänvisas till den lokala folkbiblioteksplanen 2015-2018		4, 5, 6, 7, 9
Kulturplan 3:3 Mångfald, integration och tillgänglighet	Tillgodose ett varierat programutbud och prioritera variation före likriktning	Kulturavdelningens prioriteringar. Arrangera och samordna ett allsidigt utbud av kulturaktiviteter.	4, 5, 6, 7, 9
	Publiken ska spegla ett brett perspektiv av mångfald	Kulturavdelningens prioriteringar. Arrangera och samordna ett allsidigt utbud av kulturaktiviteter. 30 % av bibliotekets publika aktiviteter ska vända sig mot grupper med annat modersmål än svenska	4, 5, 7, 9
	Hemsidor ska vara lättillgängliga och användarvänliga	Prioritera medarbetares särskilda IT-kompetens	5

	Kulturverksamheterna ska fungera som trygga och inkluderande mötesplatser	Använda STAR som ledstjärna för samtliga mötesplatser inom turism- och kulturfältet	5
	Medverka till visningsresor för nyinflyttade i samverkan med Finskt förvaltningsområde	Prioritera planering och genomförande av minst en visningsresa per verksamhetsår	2, 4, 6, 7, 9
	Hänvisas till den lokala folkbiblioteksplanen 2015-2018		
Kulturplan 4 Kommunens kulturskapare och kulturbärare i samverkan Kulturplan 4:1 Allmän kultur	Medverka till fortsatt nära och täta kontakter med föreningsliv, studieförbund och organisationer för att kulturlivet i kommunen ska fortleva och utvecklas	Inbjudna till minst en föreningsträff per verksamhetsår	2, 6, 7, 9
	Främja förenings- och kulturlivet i stort genom samverkan och gemensamma arrangemang	Arbeta transparent. Delta i minst ett samverkansarrangemang per verksamhetsår. 50 % av de publika aktiviteterna på biblioteket genomförs i samarrangemang med andra aktörer.	2, 5, 6, 7, 9
	Fortsatt stödja lokala kulturyttringar utanför centralorten för att gynna bygdens gemenskap och utveckling	Arbeta transparent. Delta i minst ett samverkansarrangemang per verksamhetsår	2, 5, 6, 7, 9
Kulturplan 4:2 Folkhälsa	Fagersta kommun ska stimulera barn, ungdomar och vuxna till en meningsfull fritid och därigenom medverka till god hälsa	Erbjuda trygga mötesplatser för alla åldrar. Använda STAR som ledstjärna för samtliga mötesplatser inom turism- och kulturfältet	4, 5, 6, 7, 9
	Enskilda initiativ till fritidsaktiviteter av barn, unga och vuxna ska tas	Verksamhetens prioriteringar	4, 5, 7, 9

	tillvara och stödjas		
	Förutsättningar för kulturupplevelser och eget skapande för alla åldrar ska främjas	Kulturavdelningens prioriteringar. Arrangera och samordna ett allsidigt utbud av kulturaktiviteter	4, 5, 7, 9
Kulturplan 4:3 Kulturarv	Stärka Fagersta kommuns kulturhistoriska identitet	Använda, bevara och utveckla kulturarvet med fokus på tillgängliggörandet genom fortsatt samverkan med Länsstyrelsen.	4, 6, 7, 9
	Samverka med kanalkommunerna avseende marknadsföring	Avsätta resurser för deltagande i ArbetSam och Svenskt Kulturarvs seminarier och kurser vid minst två tillfällen per verksamhetsår	6, 7, 9
	Möjliggöra fortsatt samverkan mellan kommunen och hembygdsföreningar, byalag och övriga ideella krafter för att bevara och synliggöra kulturarv och lokal historia	Inbjudna till minst ett forum per verksamhetsår	6, 7, 9
	Stärka samverkan med Ekomuseum Bergslagen	Att gemensamt med EMB stärka bygdens identitet och verka för EMB som attraktivt besöksmål	6, 7, 8, 9
Kulturplan 4:4 Regional Bibliotek-samverkan	Samverka med föreningsliv, regionala kulturverksamheter och civilsamhället	Delta i regionalt samarbete för biblioteksverksamheten för bättre service, effektivare resurs, snabbare teknikutveckling och höjd kompetensnivå	1, 4, 6, 7, 8, 9
Kulturplan 4:5 Regional Kulturskola	Öka samverkan mellan musik- och kulturskolorna för att bättre uppnå brukarnas krav och förväntningar	Skapa en länsungdomssymfoniorkester för att erbjuda instrumentalelever från hela länet möjlighet att musicera på högre nivå	4, 6, 7, 9
	Gemensamt stärka bland annat bild, dans, teater, drama, foto, film, litteratur, berättande och musik som uttrycksformer för barn och unga	Erbjuda ett större utbud av arenor och mötesplatser för barn och ungdomar för att mötas och visa upp sin konstform	4, 6, 7, 9
	Verka för att musik- och kulturskolorna i regionen behåller och stärker	Understödda nätverk mellan lärare i olika intresseområden	4, 6, 7, 9

	kompetensen hos lärarna och övrig personal		
	Lyfta musik- och kulturskolans roll som samhälls- och demokratibyggnare	Skapa en organisation som kan företräda musik- och kulturskolorna i Västmanland i olika forum, branschråd etc. Föra dialog och stötta processer för att etablera ett gemensamt förhållningssätt mellan kommuner gällande stödet för kulturskoleverksamhet	4, 6, 7, 9
	Optimera resurserna för den enskilda musik- och kulturskolan	Samordna och stödja läger, resor etc. för elever	4, 6, 7, 8, 9
	Sänka kostnader för den enskilda skolan	Anordna större länsövergripande konferenser	8
Kulturplan 4:6 Kulturarv Västmanland	Främja att ett levande kulturarv bevaras, används och utvecklas		2, 4, 6, 7, 8, 9
Kulturplan 5 Mötesplatser och tillgänglighet	Stärka kulturens betydelse och människors förutsättningar till eget skapande och kulturupplevelser genom att erbjuda tillgänglighetsanpassade lokaler med kulturens bästa i fokus	Nämndens prioriteringar	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
	Samtliga kulturverksamheter ska utvecklas som prioriterade och inkluderande kultur- och mötesplatser	Nämndens prioriteringar	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Kulturplan 6 Attraktion och tillväxt	Öka kommuninvånarnas kulturerfarenhet genom att möjliggöra deltagande i ett rikt kulturliv	Erbjuda minst ett kostnadsfritt arrangemang per verksamhetsår	4, 7, 9
	Medverka till nyfikenhet och kunskapsörst kring våra besöksmål och ortens	Delta i VKL´s forum för utveckling av turismen. Minst 1/3 av dessa tillfällen	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9

	historia och på så sätt locka till besök samt öka Fagersta kommuns attraktivitet	ska prioriteras	
	Medverka till eget lärande kring ortens lokala historia	Turismverksamheten ska prioritera personal med adekvat utbildning och erfarenhet av besöksnäringen	4, 5, 6, 7, 9